



Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. birželio 18 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Vartotojų apsauga – Nuotolinė prekyba finansinėmis paslaugomis – Direktyva 2002/65/EB – 1 straipsnis – Taikymo sritis – Finansinių paslaugų sandoriai, sudaryti iš pradinės paslaugų sutarties, po kurios yra atliekamos viena po kitos einančios operacijos – Direktyvos 2002/65 taikymas tik pradinei sutarčiai – 2 straipsnio a punktas – Sąvoka „su finansinėmis paslaugomis susijusi sutartis“ – Prie paskolos sutarties pridėtas papildomas susitarimas dėl iš pradžių nustatytos palūkanų normos pakeitimo“

Byloje C-639/18

dėl *Landgericht Kiel* (Kylio apygardos teismas, Vokietija) 2018 m. spalio 12 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2018 m. rugsėjo 7 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

KH

prieš

Sparkasse Südholstein

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija)

kuri sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, M. Safjan (pranešėjas), L. Bay Larsen ir C. Toader,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorius D. Dittert, skyriaus vadovas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. rugsėjo 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- KH, atstovaujamos advokato C. Rugen,
- *Sparkasse Südholstein*, atstovaujamos advokato F. van Alen,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos J. Möller, M. Hellmann, E. Lankenau ir T. Henze,
- Europos Komisijos, atstovaujamos B.-R. Killmann ir C. Valero,

susipažinęs su 2020 m. kovo 12 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

* Proceso kalba: vokiečių.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/65/EB dėl nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 90/619/EEB ir direktyvas 97/7/EB ir 98/27/EB (OL L 271, 2002, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 4 t., p. 321) 2 straipsnio a punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant KH ir *Sparkasse Südholstein* ginčą dėl KH teisės atsisakyti prie paskolos sutarčių pridėtų papildomų susitarimų dėl iš pradžių nustatytos palūkanų normos pakeitimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2002/65 1, 3, 13, 16–18 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(1) Siekiant vienos bendros rinkos tikslų, svarbu imtis priemonių, skirtų laipsniškai šiai rinkai įtvirtinti. Šios priemonės turi padėti užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą, vadovaujantis [EB] 95 ir 153 straipsniais.

<...>

(3) <...> Užtikrinant pasirinkimo laisvę, kuri yra svarbiausia vartotojų teisė, ir siekiant padidinti vartotojų pasitikėjimą nuotoline prekyba, būtina aukšto lygio vartotojų apsauga.

<...>

(13) Siekiant užtikrinti laisvą finansinių paslaugų judėjimą, šia direktyva turėtų būti garantuota aukšto lygio vartotojų apsauga. Šia direktyva derinamose srityse, jei joje nėra konkrečiai nurodyta kitaip, valstybės narės turėtų priimti tik tokias nuostatas, kokios numatytos šioje direktyvoje.

<...>

(16) Viena sutartis, apimanti laikui bėgant atliekamas to paties pobūdžio viena po kitos einančias arba atskiras operacijas, skirtingose valstybėse narėse gali būti skirtingai teisiškai traktuojama, tačiau svarbu yra tai, kad ši direktyva būtų vienodai taikoma visose valstybėse narėse. Dėl to ši direktyva turėtų būti taikoma pirmajai laikui bėgant atliekamų to paties pobūdžio viena po kitos vykdomų operacijų secai arba pirmosioms atskiroms tokioms operacijoms, sudarančioms visumą, nežiūrint to, ar ta operacija ar operacijų seka yra vienos sutarties ar kelių viena po kitos einančių sutarčių.

(17) „Pradine paslaugų sutartimi“ gali būti laikoma, pavyzdžiui, banko sąskaitos atidarymas, kredito kortelės įsigijimas, vertybinių popierių portfelio valdymo sutarties sudarymas, o „operacijomis“ gali būti laikomas, pavyzdžiui, lėšų padėjimas į banko sąskaitą ar išėmimas iš jos, mokėjimas kredito kortele, pagal vertybinių popierių portfelio valdymo sutartį atliekami sandoriai. Pradinės paslaugų sutarties papildymas naujais elementais, tokiais kaip galimybė naudotis elektroninio mokėjimo priemone kartu su asmens turima banko sąskaita, nėra „operacija“, o papildoma sutartis, kuriai taikoma ši direktyva. Naujų to paties kolektyvinio investavimo fondo vertybinių popierių pasirašymas laikomas viena iš „to paties pobūdžio viena po kitos einančių operacijų“.

(18) Šią direktyvą taikant finansinio paslaugų teikėjo organizuojamai paslaugų teikimo sistemai, siekiama į jos taikymo sritį neįtraukti vienkartinių paslaugų, nesusijusių su nuotolinėmis sutartimis sudaryti skirta prekybos sistema.“

4 Šios direktyvos 1 straipsnyje „Tikslas ir taikymo sritis“ nustatyta:

„1. Šios direktyvos tikslas – suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su nuotoline prekyba vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis.

2. Tuo atveju, kai finansinių paslaugų sandorį sudaro pradinė paslaugų sutartis, po kurios laikui einant yra atliekamos to paties pobūdžio viena po kitos einančios operacijos ar grupė atskirų operacijų, šios direktyvos nuostatos taikomos tik pradinei sutarčiai.

Tuo atveju, kai nėra pradinės paslaugų sutarties, tačiau tos pačios sutarties šalys laikui bėgant atlieka to paties pobūdžio vieną po kitos einančias ar atskiras operacijas, 3 ir 4 straipsniai taikomi tik tada, kai atliekama pirmoji operacija. Tačiau, jei ilgiau nei vienerius metus nebus atlikta jokia to paties pobūdžio operacija, kita operacija bus laikoma pirmąja naujos sekos operacija ir, atitinkamai, bus taikomi 3 ir 4 straipsniai.“

5 Minėtos direktyvos 2 straipsnyje „Sąvokų apibrėžimai“ numatyta:

„Šioje direktyvoje:

- a) „nuotolinė sutartis“ – tai bet kokia su finansinėmis paslaugomis susijusi sutartis, sudaryta paslaugų teikėjo ir vartotojo pagal paslaugų teikėjo organizuotą nuotolinės prekybos ar paslaugų teikimo sistemą, kai jis tos sutarties tikslais išimtinai naudojasi viena ar daugiau nuotolinio ryšio priemonių iki tos sutarties sudarymo ir ją sudarydamas;
- b) „finansinė paslauga“ – tai bet kokia bankinio, kreditinio, draudimo, asmeninės pensijos, investicinio ar mokamojo pobūdžio paslauga;
- c) „paslaugos teikėjas“ – tai bet koks fizinis ar juridinis asmuo, valstybinis ar privatus, kuris, versdamasis savo komercine ar profesine veikla, yra pagal nuotolines sutartis teikiamų paslaugų teikėjas;
- d) „vartotojas“ – bet koks fizinis asmuo, kuris šios direktyvos numatomose nuotolinėse sutartyse veikia siekdamas tikslų, nesusijusių su jo užsiėmimu, verslu ar profesija;

<...>“

6 Tos pačios direktyvos 3 straipsnis „Informacija, vartotojui pateikiama prieš sudarant nuotolinę sutartį“ suformuluotas taip:

„1. Prieš tam tikrą laiką iki vartotojas susaistomas kokios nors nuotolinės sutarties ar ofertos, jam pateikiama ši informacija, susijusi su:

<...>

3) nuotoline sutartimi:

- a) teisės atsisakyti sutarties pagal 6 straipsnį buvimas arba nebuvimas ir, jei teisė atsisakyti sutarties taikoma, – jos trukmė ir realizavimo sąlygos, įskaitant informaciją apie sumą, kurią vartotojui gali reikėti sumokėti pagal 7 straipsnio 1 dalį, bei apie tos teisės nepanaudojimo pasekmes;

<...>

2. 1 dalyje nurodyta informacija, kurios komercinė paskirtis turi būti aiškiai nurodyta, aiškiai ir suprantamai pateikiama bet koku naudojamoms nuotolinio ryšio priemonėms tinkamu būdu, deramai atsižvelgiant būtent į sąžiningumo komerciniuose sandoriuose principus bei principus, reglamentuojančius tokių asmenų kaip nepilnamečiai, kurie pagal valstybių narių teisės aktus negali išreikšti savo sutikimo, apsaugą.

<...>“

7 Direktyvos 2002/65 6 straipsnyje „Teisė atsisakyti sutarties“ nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojas turėtų 14 kalendorinių dienų terminą atsisakyti sutarties be netesybų ir nenurodydamas jokios priežasties. <...>

Sutarties atsisakymo terminas pradedamas skaičiuoti:

- arba nuo nuotolinės sutarties sudarymo dienos, išskyrus minėtas gyvybės draudimo sutartis, kai terminas prasideda nuo tada, kai vartotojas informuojamas, kad nuotolinė sutartis yra sudaryta, arba
- nuo tos dienos, kai vartotojas gauna sutarties terminus ir sąlygas bei informaciją pagal 5 straipsnio 1 ar 2 dalį, jei tai įvyksta vėliau, nei pirmojoje įtraukoje nurodyta data.

<...>

3. Valstybės narės gali numatyti, kad teisė atsisakyti sutarties netaikoma:

- a) kreditams, kuriais visų pirma siekiama įgyti ar išlaikyti nuosavybės teises į žemę arba į esamą ar statomą pastatą, arba siekiama atlikti pastato atnaujinimą ar pagerinimus;
- b) kreditams, apsaugotiems nekilnojamojo turto hipoteka arba su nekilnojamuoju turtu susijusia teise <...>;

<...>“

Vokietijos teisė

8 Pagrindinės bylos faktinių aplinkybių klostymosi metu galiojusios redakcijos *Bürgerliches Gesetzbuch* (Civilinis kodeksas, toliau – BGB) 312b straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Nuotolinės sutartys yra sutartys dėl prekių tiekimo arba paslaugų teikimo, įskaitant finansines paslaugas, sudaromos verslininko ir vartotojo naudojant išimtinai nuotolinio ryšio priemones, išskyrus atvejus, kai sutartis sudaroma ne pagal nuotolinės prekybos ar paslaugų teikimo sistemą. Pirmame sakinyje minimos finansinės paslaugos yra bet kokios paslaugos, susijusios su bankininkyste, kreditu, draudimu, asmeninėmis pensijomis, investicijomis ar mokėjimais.“

9 BGB 312d straipsnyje nuotolinės prekybos sutartį sudarančiam vartotojui pripažįstama teisė atsisakyti sutarties ir iš esmės patikslinama, kad sutarties atsisakymo terminas nepradedamas skaičiuoti, kol nebus įvykdyta atitinkama pareiga informuoti, o paslaugų teikimo atveju – ne anksčiau kaip sutarties sudarymo dieną.

10 BGB 495 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Vartotojo sudarytos paskolos sutarties atveju paskolos gavėjas turi teisę atsisakyti sutarties <...>“

11 BGB 312b ir 312d straipsnių turinys buvo pakeistas 2013 m. rugsėjo 20 d. *Gesetz zur Umsetzung der Verbraucherrechterichtlinie und zur Änderung des Gesetzes zur Regelung der Wohnungsvermittlung* (Įstatymas dėl Vartotojų teisių direktyvos perkėlimo ir Nekilnojamojo turto agentūrų įstatymo pakeitimo) (BGBI. I, 2013, p. 3642). Tačiau *Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch* (Civilinio kodekso įvadinis įstatymas) 229 straipsnio 32 dalyje numatyta, kad tokie BGB pakeitimai netaikomi iki 2014 m. birželio 13 d. sudarytoms sutartims. Be to, iš minėto 229 straipsnio 32 dalies matyti, kad vartotojo teisė atsisakyti sutarties neišnyksta finansinių paslaugų sutarčių atveju tol, kol vartotojas, kiek tai susiję su iki 2014 m. birželio 13 d. sudaryta nuotoline sutartimi, nebuvo informuotas apie jo teisę atsisakyti sutarties arba tokia teisė nebuvo suteikta pagal sutarties sudarymo dieną galiojusius teisinius reikalavimus.

12 Nuo 2002 m. rugpjūčio 1 d. iki 2014 m. birželio 12 d. galiojusios redakcijos BGB 495 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Vartotojo sudarytos paskolos sutarties atveju paskolos gavėjas turi teisę atsisakyti sutarties pagal 355 straipsnį.“

13 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos redakcijos BGB 355 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Teisė atsisakyti sutarties išnyksta praėjus šešiams mėnesiams po sutarties sudarymo. Prekių tiekimo atveju terminas prasideda ne anksčiau kaip jų pristatymo gavėjui dieną. Nukrypstant nuo pirmo sakinio, teisė atsisakyti sutarties neišnyksta, jeigu vartotojui nebuvo tinkamai pranešta apie jo teisę atsisakyti sutarties, o finansinių paslaugų nuotolinių sutarčių atveju – jeigu verslininkas tinkamai neįvykdė savo pareigų informuoti pagal 312c straipsnio 2 dalies 1 punktą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 1994 m. liepos 1 d., 1994 m. liepos 17 d. ir 1999 m. lapkričio 4 d. bankas, kurio teises perėmė *Sparkasse Südholstein*, su KH sudarė tris paskolos sutartis. Pirmoji sutartis, kurios vertė – 114 000 Vokietijos markių (DEM) (apie 57 000 EUR) ir 6,95 % dydžio palūkanos, buvo susijusi su nekilnojamojo turto finansavimu ir užtikrinta nekilnojamojo turto hipoteka. Antroji sutartis, kurios vertė – 112 000 DEM (apie 56 000 EUR) ir 5,7 % dydžio palūkanos, taip pat buvo susijusi su nekilnojamojo turto finansavimu ir užtikrinta nekilnojamojo turto hipoteka. Trečioji sutartis, kurios vertė – 30 000 DEM (apie 15 000 EUR) ir 6,6 % dydžio palūkanos, buvo susijusi su vartojimo prekių finansavimu.

15 Šiose sutartyse nustatytose sąlygose buvo numatyta, kad kiekviena šalis turi teisę pasibaigus tam tikram terminui prašyti pakoreguoti iš pradžių sutartą palūkanų normą ir kad priešingu atveju kredito įstaiga gali nustatyti kintamąją palūkanų normą, panašią į tą, kuri taikoma šios rūšies paskoloms.

16 2008–2010 m. remdamosi šiomis sąlygomis šalys, naudodamos išimtinai nuotolinio ryšio priemones, sudarė trijų sutarčių papildomus susitarimus dėl naujos metinių palūkanų normos nustatymo. Sudarydama šiuos papildomus susitarimus *Sparkasse Südholstein* nepranešė KH, kad turi teisę atsisakyti sutarties.

17 2015 m. rugsėjo 2 d. pranešime, kurį *Sparkasse Südholstein* gavo 2015 m. rugsėjo 8 d., KH pareiškė atsisakanti papildomų susitarimų. Pabrėžusi, kad kiekvienas iš jų yra nuotolinės prekybos sutartis, ji nurodė, jog dėl to, kad nebuvo informuota apie teisę atsisakyti sutarties, ji tebeturi galimybę atsisakyti sutarties pagal BGB 495 straipsnio 1 dalį arba papildomai pagal BGB 312d straipsnio 1 dalį.

- 18 KH pareiškė ieškinį *Landgericht Kiel* (Kylio apygardos teismas, Vokietija), juo prašė pripažinti, kad atsisakius antrosios ir trečiosios sutarčių papildomų susitarimų išnyko bet koks šalių susitarimas dėl šiais papildomais susitarimais nustatytos palūkanų normos, taip pat prašė įpareigoti *Sparkasse Südholstein* grąžinti jai palūkanas ir paskolos įmokas, sumokėtas nuo papildomų susitarimų sudarymo momento, atlyginti jos patirtas sąskaitos tvarkymo išlaidas ir sumokėti kompensaciją.
- 19 *Sparkasse Südholstein* prašė ieškinį atmesti ir ginčijo aplinkybę, jog KH turi teisę atsisakyti papildomų susitarimų. Banko teigimu, nors pradinės sutartys nebuvo sudarytos naudojant nuotolinio ryšio priemones, papildomų susitarimų, kurie nebuvo susiję su kitomis finansinėmis paslaugomis, atsisakyti atskirai nebuvo galima. Papildomai bankas nurodo, kad KH prašomas taikyti atsisakymas galiotų, tik jei būtų panaikinti papildomi susitarimai, o ne pradinės sutartys; pagal šių sutarčių nuostatas ir toliau būtų taikomos kintamosios palūkanos.
- 20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagrindinės bylos baigtis priklauso nuo to, ar papildomi susitarimai turi būti laikomi, pirma, sudarytais pagal paslaugų teikėjo organizuotą nuotolinių paslaugų teikimo sistemą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2002/65 2 straipsnio a punktą, ir, antra, patenkančiais į toje pačioje nuostatoje vartojamą sąvoką „su finansinėmis paslaugomis susijusi sutartis“. Konkrečiai kalbant, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad atsakymas į antrąjį klausimą yra būtinas tam, kad prireikus pagrindinei bylai būtų galima taikyti BGB 312b straipsnio 1 dalį ir 312d straipsnio 1 ir 2 dalis, ir priduria, kad, remiantis Vokietijos teisės aktų leidėjo valia, BGB 312b straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje vartojama sąvoka „sutartys dėl paslaugų teikimo, įskaitant finansines paslaugas“ turi būti aiškinama laikantis Direktyvos 2002/65.
- 21 Šiomis aplinkybėmis *Landgericht Kiel* (Kylio apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar yra sudaroma sutartis „pagal paslaugų teikėjo organizuotą nuotolinės prekybos ar paslaugų teikimo sistemą“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2002/65/EB 2 straipsnio a punktą, jeigu ja tik keičiama sudarytoje paskolos sutartyje nustatyta palūkanų norma (papildomas susitarimas dėl palūkanų), tuo atveju, kai filialų sistemą turintis bankas hipoteka užtikrintas paskolos sutartis nekilnojamajam turtui finansuoti sudaro tik savo veiklai skirtose patalpose, tačiau esamuose komerciniuose santykiuose sutartis dėl jau sudarytų paskolos sutarčių keitimo sudaro kai kuriais atvejais taip pat naudodamas vien nuotolinio ryšio priemones?
2. Ar yra „su finansinėmis paslaugomis susijusi sutartis“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2002/65/EB 2 straipsnio a punktą, kai sudarytoje paskolos sutartyje keičiama tik sutartų palūkanų norma (papildomas susitarimas dėl palūkanų), nepratęsiant paskolos trukmės ir nekeičiant jos dydžio?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl antrojo klausimo

- 22 Antruoju klausimu, kurį reikia nagrinėti pirmiausia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2002/65 2 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad sąvoka „su finansinėmis paslaugomis susijusi sutartis“, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, apima prie paskolos sutarties pridėtą papildomą susitarimą, kai šiuo susitarimu tik pakeičiamas iš pradžių sutarta palūkanų norma, nepratęsiant minėtos paskolos trukmės ir nekeičiant jos dydžio, ir kai paskolos sutarties pradinėse sąlygose numatyta sudaryti tokį papildomą susitarimą arba priešingu atveju – nustatyti kintamąją palūkanų normą.

- 23 Pirmiausia reikia nurodyti, kad, kaip savo išvados 45 punkte pažymėjo generalinė advokatė, Direktyva 2002/65 iš esmės visiškai suderinami joje reglamentuojami aspektai, todėl turi būti priimtas visoms valstybėms narėms bendras jos nuostatų aiškinimas (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Romano*, C-143/18, EU:C:2019:701, 34 ir 55 punktus).
- 24 Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją iš vienodo Sąjungos teisės taikymo ir lygybės principo reikalavimų matyti, kad kai Sąjungos teisės nuostatoje aiškiai nedaroma nuorodos į valstybių narių teisę, norint nustatyti šios nuostatos prasmę ir apimtį, jos reikšmė visoje Sąjungoje paprastai turi būti aiškinama savarankiškai ir vienodai, atsižvelgiant ne tik į nuostatos formuluotę, bet ir jos kontekstą ir nagrinėjamu teisės aktu siekiamą tikslą (2019 m. gegužės 23 d. Sprendimo *WB*, C-658/17, EU:C:2019:444, 50 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 25 Kiek tai susiję su Direktyvos 2002/65 2 straipsnio a punkte esančios sąvokos „su finansinėmis paslaugomis susijusi sutartis“ formuluote, reikia pažymėti, kad joje esanti nuoroda į „finansines paslaugas“ yra šios sąvokos skiriamasis elementas, siekiant nustatyti konkrečią sutarčių kategoriją.
- 26 Direktyvos 2002/65 2 straipsnio b punkte sąvoka „finansinė paslauga“ apibrėžiama kaip „bet kokia bankinio, kreditinio, draudimo, asmeninės pensijos, investicinio ar mokamojo pobūdžio paslauga“.
- 27 Konkrečiai dėl kredito sutarties Teisingumo Teismas jau turėjo progą patikslinti, kad kredito sutarčiai būdinga prievolė yra paskolintos sumos suteikimas, o paskolos gavėjo prievolė grąžinti šią pasiskolintą sumą yra tiesiog paskolos davėjo prievolės įvykdymo pasekmė (2017 m. birželio 15 d. Sprendimo *Kareda*, C-249/16, EU:C:2017:472, 41 punktas).
- 28 Be to, kiek tai susiję su Direktyvos 2002/65 2 straipsnio a punkto kontekstu ir kaip teisingai nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir generalinė advokatė savo išvados 41 punkte, pažymėtina, kad finansinių paslaugų sandorio, sudaryto iš „pradinės paslaugų sutarties“ ir po jos einančių kitų operacijų, atveju pagal Direktyvos 2002/65 1 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą šios direktyvos nuostatos taikomos tik pradinei paslaugų sutarčiai. Šios direktyvos 17 konstatuojamosios dalies antrame sakinyje šiuo klausimu patikslinama, kad pradinės paslaugų sutarties papildymas naujais elementais, yra ne „operacija“, o papildoma sutartis, kuriai taikoma ši direktyva.
- 29 Vis dėlto, atsižvelgiant į toje pačioje 17 konstatuojamojoje dalyje pateiktus operacijų pavyzdžius, reikia konstatuoti, kad naujos palūkanų normos nustatymas papildomu susitarimu įgyvendinant naujo derėjimosi sąlygą, numatytą jau pradinėje sutartyje, pagal kurią, nesant susitarimo, nustatoma papildoma sąlyga taikyti kintamąją palūkanų normą, nėra nei Direktyvos 2002/65 1 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta operacija, nei pradinės sutarties nuostatų papildymas.
- 30 Taigi iš pažodinio ir sisteminio Direktyvos 2002/65 2 straipsnio a punkto aiškinimo matyti, kad „su finansinėmis paslaugomis susijusi sutartis“ turi būti laikoma sutartimi, kurioje numatytas tokių paslaugų teikimas. Ši sąlyga netenkinama tuo atveju, kai, kaip pagrindinėje byloje, atitinkamu papildomu susitarimu siekiama tik patikslinti mokėtiną palūkanų normą mainais už jau sutartą paslaugą.
- 31 Šį aiškinimą patvirtina kitų Direktyvos 2002/65 nuostatų analizė, iš kurios matyti, kad ši direktyva iš esmės apima sutartis, susijusias su prievole, kurią turi atlikti paslaugų teikėjas. Šios direktyvos 3 straipsnyje numatyta, kad vartotojas visų pirma turi būti išsamiai informuojamas apie paslaugų teikėją identifikuojančius duomenis ar pagrindines finansinių paslaugų savybes, įskaitant teisės atsisakyti sutarties buvimą ar nebuvimą. Vis dėlto papildomo susitarimo, susijusio tik su palūkanų norma, atveju su šiais aspektais susijusi nauja informacija vartotojui netektų prasmės.
- 32 Galiausiai dėl Direktyvos 2002/65 tikslo reikia konstatuoti, kad pagal jos 3 ir 13 konstatuojamąsias dalis šia direktyva siekiama užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį, siekiant padidinti jų pasitikėjimą nuotoline prekyba ir užtikrinti laisvą finansinių paslaugų judėjimą.

- 33 Vis dėlto toks tikslas nebūtinai reiškia, kad tais atvejais, kai pagal pradinę paskolos sutarties sąlygą prie šios sutarties pridėtas papildomu susitarimu nustatoma nauja palūkanų norma, šis papildomas susitarimas turi būti laikomas nauja su finansinėmis paslaugomis susijusia sutartimi.
- 34 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2002/65 2 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad sąvoka „su finansinėmis paslaugomis susijusi sutartis“, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, neapima prie paskolos sutarties pridėto papildomo susitarimo, kai šiuo susitarimu tik pakeičiama iš pradžių sutarta palūkanų norma, nepratęsiant minėtos paskolos trukmės ir nekeičiant jos dydžio, ir kai paskolos sutarties pradinėse sąlygose numatyta sudaryti tokį papildomą susitarimą arba priešingu atveju – nustatyti kintamąją palūkanų normą.

Dėl pirmojo klausimo

- 35 Atsižvelgiant į antrojo klausimo atsakymą, į pirmąjį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 36 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/65/EB dėl nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 90/619/EEB ir direktyvas 97/7/EB ir 98/27/EB 2 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad sąvoka „su finansinėmis paslaugomis susijusi sutartis“, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, neapima prie paskolos sutarties pridėto papildomo susitarimo, kai šiuo susitarimu tik pakeičiama iš pradžių sutarta palūkanų norma, nepratęsiant minėtos paskolos trukmės ir nekeičiant jos dydžio, ir kai paskolos sutarties pradinėse sąlygose numatyta sudaryti tokį papildomą susitarimą arba priešingu atveju – nustatyti kintamąją palūkanų normą.

Parašai.